

Gratulálunk!

Várkonyi Zoltán, a Vígszínház egykori főrendezője és legendás igazgatója szakmai öröksége a Vígszínház és az egész magyar színháztörténet felbecsülhetetlen értéke. Szerette és tisztelte a háttérben dolgozó kollégáit. Emlékét méltóképpen őrzi a Várkonyi Zoltán-émlékdíj, amelyet özvegye, Szemere Vera alapított 1984-ben.

Az elismerést minden évben az a kolléga kapja, akit a Vígszínház munkatársai titkos szavazással megválasztanak.

Az idei díjazott **Gereg Mónika** férfiniszabó, aki 18 éve hűséges tagja a Vígszínház társulatának. Vele beszélgettem a kitüntetés alkalmából.

Már kislány koromban is mindig babaruhákat varrtam. Egyértelmű volt, hogy ezt a pályát választom. Férfiszabónak tanultam, és az iskola elvégzése után azonnal egy független jelmezkészítő műhelyben kezdtem dolgozni. Filmekhez, reklámokhoz és színházaknak, opera-előadásokhoz készítettünk ruhákat. Azonnal megtetszett nekem ez a világ, éreztem, hogy nekem való. 2003-tól dolgozom a Vígszínházban, ahol nemcsak munkahelyre találtam, hanem valódi közösségre, családra is. Igazi alkotó csapat van itt, amelyik kreativitással és szeretettel végzi a munkáját. Ide tartozom, szeretem, hogy ennek a színháznak a része, egyik fogaskereke vagyok. Erősen kötődöm magához az épülethez is. Amikor dolgozni jövök, már a körútról meglátom ezt a szép épületet. Szinte idehúz, nem is tudom róla levenni a szemem. Minden reggel azt érzem, büszke vagyok arra, hogy itt dolgozhatok.

Mikor belépek a kapun, kint hagyom a zajos világot, és egy elvarázsolt másik világba lépek be. Ennek is megvan a maga öröme, bánata, szépsége. Itt még az időt is máshogy számoljuk, nem évet élünk, hanem évadot. Szeretem ezt a másféle világot. Az, hogy egy színháznak saját jelmezműhelye van, nem általános. Kevés ilyen van, pedig ez egy olyan szakma, amit csakis színházban lehet elsajátítani. Nagyon kevesen vagyunk jelmezkészítők.

A Vígszínház férfiniszabóműhelyében négyen dolgozunk. Mindenkinek megvan a maga területe, amiben kiemelkedő. Így közösen, egymást jól kiegészítve valósítjuk meg a tervezők elképzeléseit, a rendezők álmát. A főszabásunk vezetői a műhelyt, a jelmeztervek alapján kiszabja az anyagokat és hárman készítjük el a ruhákat. Ez igazi alkotói munka. Nem olyan, mint egy ruhagyár: itt minden

darab egyedi. Nagy kreativitást, sok fantáziát igényel egy-egy különleges jelmez elkészítése.

A legkülönbözőbb anyagokat használjuk. Készítettünk már jelmezt szúnyoghálóból is. Most a *Szerelmek városa* című előadáshoz különböző színű bőrből készülnek a jelmezek. Az itteni munka egyben tanulás is. Minden előadásnál van valami újdonság, valamilyen új megoldás, amit akkor csinálunk először. Ez nemcsak mechanikus kézi munka, hanem sok gondolkodást igénylő feladat is.

Nagyon jó a kapcsolatunk a jelmeztervezőkkel és a színészekkel. Az évek során megismertük az igényeiket. Tudjuk, milyen ruhákban érzik jól magukat, mit szeretnek viselni. Ismernünk kell a testüket, méreteiket. Természetesen a tervező dönt, de a ruhába mégis bele kell kerülnie a színész egyéniségének is. Igyekszünk olyan jelmezeket készíteni, amivel segítjük a színpadi szerepük eljátszását.

A tervezőkkel való együttműködéshez kell bizonyos szakmai alázat. Sokszor visszatérő tervezőkkel dolgozunk. Ez kialakít egy közös munkát, közös gondolkodást. Ha tudjuk, ki lesz egy bemutató jelmeztervezője, már tudunk készülni, mert ismerjük a gondolkodását, tudjuk, milyen stílusú ruhákat fogunk varrni. Elolvassuk a szövegvételeket, megbeszéljük a terveket, figyeljük a próbákat, mert tudnunk kell a gyorsöltözéseket, vagy hogy milyen igénybevétele lesz egy-egy jelmeznek. Mindezeket

Készülő jelmezek

▶ figyelembe véve készítjük el a ruhákat. Az, hogy a megrajzolt tervekől a színpadon az elképzelt jelmezek legyenek, ez a mi tudományunk.

Minden produkciónak van egy kivitelezője, ő az összekötő a tervező és a készítők között. Az ő feladata a szükséges anyagok beszerzése is. Három színpadot szolgálunk ki, és az új jelmezek készítése mellett az esetleges rongálódások kijavítását vagy az elhasználódott ruhák pótlását is elvégezzük. Van, hogy egyszerre több bemutató jelmezeit kell készítenünk. Általában 6 hét jut egy-egy előadás összes jelmezének megvarrására. A készítés során, ha szükséges, többször is ruhapróbát tartunk a műhelyben. Ezen részt vesz a kivitelező és a tervező is. Az első jelmezes próbán részt veszünk, és a felmerülő változtatásokat, javításokat a főpróbáig elkészítjük.

A járvány alatt is folyamatosan dolgoztunk, elkészítettünk néhány előadást. *A kő* című színdarab bemutatóját az online térben tartották. Ez nagyon szép munka volt. Nem kellett sok ruhát készíteni, de amit készítettünk, az szakmailag igazi ajándék volt. Egy padlásról kimentett eredeti anyagokat kaptunk, eredeti fazonra kellett készíteni a ruhákat, úgy, ahogy azt a harmincas években elkészítették volna, kézzel. Időnk is volt rá, így minden ideális volt a munkához. Az elkészült jelmezekre nagyon büszkék vagyunk. *Az öreg hölgy látogatása* című előadás jelmezeit is ekkor varrtuk meg, és készültek a *Kabaré* című bemutató ruhái is. Jelenleg a *Szerelmek városa* jelmezein dolgozunk.

A főpróbákon mindig ott vagyunk. A munkám során az a legnagyobb siker, ha a néző egységesnek látja az előadást. Nem figyeli külön a ruhát, hanem az tökéletesen belepaszol az egészbe. A Várkonyi Zoltán-émlékdíj nagyon nagy megtiszteltetés, hiszen azt jelzi, hogy elismernek ebben a közösségben.

Kárpáti Imre

Fotók: Kárpáti Imre

Szerelmek városa

K&M KÖNIG & MEYER
Stands For Music

ELIMEX
elimex.hu